JAIN COLLEGE V V Puram **II PUC Mock Paper 1 – January 2025**	**Course:** II PUC **Subject:** Sanskrit **Max. Marks:** 80 **Duration:** 3 hour

PART-A

I. अधोनिर्दिष्टानाम् उत्तराणि कोष्ठकात् उद्धृत्य लिखत । 10×1=10

1. कापिले गोग्रहे .....॥ इति श्लोके उल्लिखितेषु तीर्थक्षेत्रेषु इदं न अन्तर्भवति ।
   अ) गान्धर्वतीर्थम्। आ) सिद्धकेश्वरतीर्थम्। इ) मृत्युञ्जयतीर्थम्। ई) वासुकतीर्थम्।
2. भारते कृतं शुभं वा अशुभं कर्मफलम् अनुक्रमात् कुत्र भुज्यते ?
   अ) देवलोकेषु। आ) पातालेषु। इ) भोगभूमिषु। ई) सर्वेषु द्वीपेषु।
3. वृद्धपक्षिराजस्य नाम किम् ?
   अ) निस्तेजवदनं पुरुषं आ) सुन्दरवदनं पुरुषं इ) विस्वासभरितं पुरुषं ई) प्रहसितवदनं पुरुषं
4. क्रोधाविष्टः घोरवानरः प्रव्राजकस्य कर्णौ कैः चिच्छेद?
   अ) दशनैः। आ) पादैः। इ) नखैः। ई) बाणैः।
5. मृगपोतकस्य नाम किम् ?
   अ) कपिञ्जलः, आ) शारद्वतः। इ) दीर्घापाङ्गः। ई) दुष्यन्तः।
6. राणाप्रतापः कस्मिन् ग्रामे अजायत ?
   अ) मेवाड। आ) चित्तौड। इ) कुम्बल। ई) हल्दीघाट्।
7. महाश्वेता कं प्रति स्वजन्मवृत्तान्तं कथयति ?
   अ) जनकम्। आ) कपिञ्जलम्। इ) श्वेतकेतुम्। ई) चन्द्रापीडम्।
8. कर्णस्य अपरिमित भक्तिं दृष्ट्वा परशुरामः तस्मै किं ददाति ?
   अ) सर्पास्त्रम्। आ) इन्द्रास्त्रम्। इ) वरुणास्त्रम्। ई) भार्गवास्त्रम्।
9. धेनुसहस्रेषु वत्सः मातरं गच्छति इति वाक्यानुसारेण कृतं कर्म इमम् अनुगच्छति ।
   अ) छात्रं। आ) अध्यापकम्। इ) कर्तारम्। इ) सुभाषितकारम्।
10. एतेषु इयं कृष्णशास्त्रिमहोदयस्य कृतिः ।
   अ) कक्षापुटतन्त्रम् । आ) ऋतुसंहारः । इ) बङ्किमचन्द्रः । ई) कथासरित्सागरः ।

II. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत । 5×1=5

11.
   i. त्वं आत्मनः ….......... कुरु ।
   ii. भृत्यैरानय्य सहसा.......... उदघाटयत्।
   iii. चिरस्य वाच्यं न गतः ....।
   iv. कष्टपरम्परायाः अपि काचन .... भवेत् ।
   v. सिंहवच्च ....।

विश्वसिति, पराक्रमेत्, सीमा, कौतुकात्, समीहितं, प्रजापतिः

III. 12. संयोजयत । 5×1=5

क	ख
अ. किल्बिषम्	i. मञ्जूषा
आ. विक्रमः	ii. वस्त्रापणम्
इ. पुत्थलिका	iii. पापम्
ई. जावन्ताबाई	iv. विहङ्गरवार्थविज्ञः
उ. ऊर्ध्वस्थदीपिका	v. प्रतापस्य माता
	vi. प्रेरयतीन्द्रियम्

PART-B

IV. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया, कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत ।(चतुर्णामेव) 4×2=8

13. पुराणभारते उल्लिखितानि तीर्थक्षेत्राणि कानि ?
14. प्रव्राजकः निजान् अनुचरान् किम् उवाच ?
15. नगरवासिभिः जनैः राक्षसः किम् उक्तः ?
16. शान्तिः किमर्थं तरुणं द्रष्टुं आगतवति ?
17. कर्णं प्रति परशुरामोपदेशं लिखत ।
18. नरविग्रहाः देवाः के?
19. संस्कृताध्ययनविषये शास्त्रिणां अभिप्रायः ।

V. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत । (चतुर्णामेव) 4×2=8

20. त्वं विश्वस्य आर्तिं परिहरसि ।
21. अज्ञातहृदयेष्वेवं वैरी भवति सौहृदम् ।
22. धैर्यधना हि साधवः ।
23. मम हस्ते प्रभूतं धनं विद्यते ।
24. 'पुण्डरीक इति नाम चक्रे' ।
25. अहो ! गुरुकुलवैभवम् ।
26. सः यत्रकुत्रापि भवतु कालेज् आनेतव्य एव ।

PART-C

VI. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानां अनुवादं कन्नडभाषया/आङ्ग्लभाषया वा लिखत । (द्वयोरेव) 2×3=6

27. विश्वस्य मातरस्सर्वाः सर्वाश्चैव महाफलाः ।
    तथा नद्यः स्वप्रकाशाः शतशोऽथ सहस्रतः ॥

28. मञ्जूषां तां च गङ्गायां तथैवोर्ध्वस्थदीपिकाम् ।
    कृत्वा तत्याज निक्षिप्य घोरं वानरमन्तरे ॥

29. अस्त्रप्रयोगवेलायां यदा ते सूतभावना ।
    तदा सर्वाणि चास्त्राणि भवेयुर्निष्फलानि हि ॥

30. श्रुत्वा धर्मं विजानाति श्रुत्वा त्यजति दुर्मतिम् ।
    श्रुत्वा ज्ञानमवाप्नोति श्रुत्वा मोक्षमवाप्नुयात् ॥

VII. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया, कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत । (चतुर्णामेव) 4×5=20

31. विक्रमादित्यस्य परोपकारगुणं वर्णयत ।
32. प्रव्राजकस्य दुर्नयः तस्य विफलतां च लिखत ।
33. दीर्घापाङ्गप्रसङ्गः ।
34. रोटिकाप्रसङ्गः ।
35. पुण्डरीकस्य जन्मवृत्तान्तं लिखत ।
36. सा शान्तिः ।
37. विद्यार्थिनां कृते कृष्णशास्त्रिणां सन्देशः ।

PART-D

VIII. यथानिर्देशं लिखत । (त्रयाणामेव) 3×3=9

38. सन्धिं विभजत/सन्धिं योजयत (त्रयाणामेव)

भरणाच्च, यत्+अहम्, अर्थविद्राजा, तथा+एव, तथेति

39. विग्रहवाक्यम् लिखत/समस्तपदं लिखत (त्रयाणामेव)

पुराणभारतम्, राजपुत्रः, परोपकारः एव व्यापारः, जनैः आकीर्णः, अरण्यस्य मार्जालः

40. पदपरिचयं कुरुत । (त्रयाणाम्)

दृष्ट्वा, प्रविष्टः, स्नातुम्, स्मरन्, निरीक्ष्य

41. प्रयोगं परिवर्तयत ।

अ) विक्रमादित्यः कालं नयति ।

अथवा

आ) मञ्जूषां क्षिप्यतां त्वया ।

42. अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत ।

अ) विद्या प्रवासे मातृसदृशी ।

अथवा

आ) मध्ये तपोधनानां किसलयमिव पाण्डुपत्राणाम् ।

IX. संस्कृतभाषया अनुवदत । 5×1=5

41. ವಾರಣಾಸಿಯು ಗಂಗಾನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ದೇವಾಲಯ ರೇಷ್ಮೆವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಘಟ್ಟಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ನಗರಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಯಾತ್ರಾ ಸ್ಥಳ. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಜನರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವರು. ಅವರು ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುವರು.

Banaras is on the banks of the river Ganga. It is famous for its temple, silk and Ghats. It is one of the most ancient cities. It is a famous pilgrim Centre in India. People from all parts of the country visit this place. They take bath in the river Ganga, having visited the Vishvanatha temple. They feel that their life is fulfilled.

X. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत । 4×1=4

42. एकतायाः शक्तिः अतुला वर्तते । सर्वेष्वपि कार्येषु सिद्धिप्राप्त्यर्थं प्रबलं साधनम् एकतैव विद्यते । यस्मिन् समाजे ऐक्यं नास्ति तस्य दुर्बलस्य समाजस्य पतनम् अवश्यं भवति । एकतायाः अभावे समाजस्य का गतिर्भवति, देशस्य कीदृशी दुरवस्था भवति इति नात्र दृष्टान्तान्वेषणाय बहु चिन्तनीयम् । अत्र अस्माकं देश एवोदहरणम् । इतिहासस्य अवलोकनेन ज्ञायत यत् यस्मिन् गृहे, समाजे, जातौ वा एकता विद्यते तदेव गृहं स एव समाजः सैव च जातिः अभुदयशालिनी भवति इति । खेदस्यायं विषयो यदस्माकं देशे नेत्रयोः पुरतो बहूनि तदुदाहरणानि पश्यन्नपि न पश्यति जनः । अतिसूक्ष्मम् अक्षियुगलं दधानोऽपि एकतायाः अभावोऽहरहर्भवन्तीम् आत्मनोऽधोगतिं न वीक्षते । भगवन् अतिशीघ्रम् अस्माकं देशे एकतामुद्भावयतु इति देशभक्ताः प्रार्थयन्ति ।

प्रश्नाः-

i. सर्वेष्वपि कार्येषु सिद्धिप्राप्त्यर्थं प्रबलं साधनम् का विद्यते ?

ii. किमिति देशभक्ताः प्रार्थयन्ति ?

iii. कस्याः शक्तिः अतुला वर्तते ?

iv. कस्य पतनम् अवश्यं भवति ?

***